

**Agrodružstvo Bystré, 094 34 Bystré 606, IČO: 36485055**

Obchodný register Okresného súdu Prešov  
oddiel: Dr. vložka č. 10113/P

**V ý r o č n á s p r á v a**  
**za rok 2018**

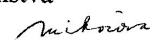
Vyhotovená dňa: 4.2.2019  
Schválená dňa: 22.2.2019

Overená audítorom dňa: 12.2.2019

Ing. Miroslav Košč  
predseda



Ing. Anna Mihočová  
členka predstavenstva



## I. Vývoj a stav finančného hospodárenia

### 1. Výsledky rastlinnej výroby

#### Úrody plodín dosiahnuté z 1 ha

<i>Plodina</i>	<i>Priemerná ha úroda v t 2017</i>	<i>Priemerná ha úroda v t 2018</i>
Pšenica ozimná	5,74	3,52
Jačmeň jarný	5,03	3,00
Jačmeň ozimný	5,06	3,25
Kukurica zrno	10,50	9,82
Repka ozimná	2,82	2,72
Sója	2,91	1,75
Hrach	-	2,00
Kukurica siláž	27,60	23,30
Jarné miešanky	20,56	-
Lucerka v suchom	12,98	9,01
Trávy na o.p. v suchom	2,80	0,96
TTP v suchom	1,10	1,17

V roku 2018 sme hospodárili na výmere 1715,69 ha poľnohospodárskej pôdy, z čoho orná pôda činila 1190,72 ha a trvalé trávne porasty 524,93 ha. Oproti roku 2017 nám poklesla výmera trvalých trávnych porastov. Na základe výpovede nájomných zmlúv niekoľkých vlastníkov a obecnej pôdy v Hermanovciach sme vyčlenili pre firmu TADA, s.r.o. 75,5 ha trvalých trávnych porastov.

#### Pšenica ozimná

Pšenicu ozimnú sme pestovali na výmere 299,20 ha.

Dosiahnutá úroda 3,52 t/ha je druhou najnižšou úrodou za hodnotiace obdobie 12 rokov dozadu a o vyše 1 t nižšia ako je dlhodobý priemer za toto obdobie. Na konci januára porasty pšenice nevyzerali najhoršie. Boli kompletne povzchádzané aj keď slabšie odnožené. Napriek regeneračnému prihnojeniu pšenice počas chladného a vlhkého februára a hlavne marca pšenice odnožovali veľmi slabo. Kvôli nízkym teplotám nepomohla ani aplikácia Retacelu na zahustenie porastov. Po výdatných zrážkach na konci marca sme dúfali, že po oteplení ešte porasty odnožia.

Nástup vysokých teplôt v apríli to však neumožnil a neskoršie sucho ešte odpálilo už vytvorené odnože. Porasty pšeníc boli riedke, lebo boli tvorené väčšinou iba hlavným stebлом. No a takéto porasty napriek výžive a ochrane už nemohli dať plánovanú úrodu. Potešiteľná bola aspoň kvalita pšenice. Vyššia výživa sa pri nízkej úrode premietla do kvality, takže sme celú produkciu pšenice predali ako potravinársku. Ani vyššia realizačná cena však nedokázala pokryť spomínaný výpad

produkcie.

#### Jačmeň ozimný

Jačmeň ozimný sme po dobrých skúsenostiach z minulých rokov zasiali na výmere 133,25 ha. Úrodovo sa totiž vyrovnal pšenici a keďže pestujeme dvojradový jačmeň, s jeho odbytom nebol problém, nakoľko sme ho predávali ako sladovnícky. Aj u jačmeňa bol vývoj podobný ako u ozimnej pšenice. Porasty ozimného jačmeňa prezimovali v poriadku. Nástup suchého a horúceho počasia od apríla však spôsobilo redukcii odnoží. Jačmeň rýchlo vykľasil a najmä na ľahkých brezových pôdach predčasne dozrel. Porasty boli riedke, klasy krátke a hmotnosť zrna nízka. Pre sladovňu Michalovce sme pestovali 2 odrody MALVINTU a CASANOVU. Najmä Malvinta následkom sucha skoro „odišla“. Pri čistení mala nízky podiel na site a veľa zrna išlo do odpadu. Kvôli slabej úrode stúpol obsah NL nad 12 %. Za normálnych podmienok by nám takýto jačmeň sladovňa ani nevykúpila. Celkove sme z 1 ha dopestovali 3,25 t/ha, čo je o 35 % nižší výnos ako je dlhodobý priemer. Do sladovne Michalovce sme odpredali 390 t sladovníckeho jačmeňa.

#### Jačmeň jarný

Jačmeň jarný sme pestovali na výmere 145,87 ha. Najväčšou chybou, ktorú sme pri jeho pestovaní v roku 2018 urobili bolo to, že sme ho vôbec zasiali. Kvôli neskorému nástupu jari sme s jeho sejbou mohli začať až po 5. apríli, čo je po agrotechnickom termíne. Podmienky na sejbu ani vtedy však neboli ideálne. Keďže sme mali uzatvorenú zmluvu na dodávku sladovníckeho jačmeňa do Michaloviec aj do Veľkého Šariša, snažili sme sa založiť plochy na jej dodržanie. Verili sme, že počasie sa zlepší, prídu zrážky a porasty sa vyrovnajú. Prvé zrážky prišli až po mesiaci, jačmeň povzchádzal na dvakrát a takéto nevyrovnané porasty sme mali až do žatvy. Ďalší vývoj bol podobný ako u ozimného jačmeňa a úrody boli ešte nižšie - 3 t/ha. Akurát, že u jarného jačmeňa sme mali ešte o jeden problém viac. Bolo to nerovnomerné dozrievanie, ktoré sme museli riešiť u 2/3 výmery desikáciou porastov. Celkove sme odpredali 391 t jarného jačmeňa, z toho do sladovne Michalovce 147 t a do Veľkého Šariša 244 t, pričom parametre, najmä obsah NL bol ešte horší ako u ozimného jačmeňa. Zmluvné dodávky sme však nesplnili ani u jedného odberateľa.

#### Repka ozimná

Repka ozimná patrí medzi naše nosné tržné plodiny a preto jej pestovaniu venujeme veľkú pozornosť. V pestovateľskom roku sme u nej zaznamenali najnižší prepad úrod iba – 3 % oproti 12-ročnému priemeru. Pestovali sme ju na výmere 297,54 ha. Repka je plodina veľmi náročná na výživu, ochranu a počas vegetačného obdobia je potrebné vykonať minimálne 10 pestovateľských vstupov v podobe hnojenia alebo chemickej ochrany. Vďaka technike, ktorú máme, najmä samochodnému postrekovaču sme to zvládli. Napriek tomu sa nám opäť nepodarilo dosiahnuť trojtonovú ha úrodu, ktorá za normálnych okolností zabezpečí ziskové pestovanie repky. V roku 2018 to bolo z nasledovných dôvodov:

- vysoké teploty neumožnili využitie dodaných živín, repka rýchle vykvitla a krátko kvitla. Kvety a šesule pozasychali a úroda bola tvorená iba na hlavných vetvách
- ha úrodu okresali výpadky úrod na nasledovných honoch, ktoré tvorili viac ako 25 % výmery repky - Brusné ku UV, Kapustnica, Stavence H – spasené vysokou, Pastovník – vymoknuté časti honu po zime a v predjarí na polovici výmery.

Celkove sme vyrobili a odpredali vyše 810 t repky. Najväčším sklamaním však bola cena repky.

#### Sója

Medzi alternatívne plodiny v RV patrí sója. K pestovaniu, ktorej sme sa po rokoch znova vrátili. Viedlo nás k tomu viaceré dôvody. Bola to jednak zaujímavá cena pri nižších pestovateľských nákladoch, zvyšujúci sa dopyt a záujem o túto komoditu. Okrem tohto je to zlepšujúca predplodina, ktorá nebola v takej miere poškodzovaná divou zverou ako napr. kukurica a repka. Taktiež patrí do

skupiny plodín pestovaním, ktorých sa dá riešiť podmienka GREENINGU, t.j. zazeleňovanie 5% výmery OP sa musí vyčleniť na úhor alebo špeciálne plodiny a plodiny, ktoré pôdu obohacujú o vzdušný dusík. Nevýhodou je zase vyššia náročnosť na kvalitu pôdy a veľká závislosť na dobré vlhové podmienky.

Od roku 2018 sa však sprísnilo pestovanie sóje ako greeningovej plodiny. Tým, že sa nesmie ošetrovať žiadnymi prípravkami na ochranu rastlín.

Sóju sme celkove zasiali na výmere 108,94 ha. Porasty boli umiestnené väčšinou na parcely v blízkosti lesa namiesto kukurice, ktorá by bola viac poškodzovaná diviakmi. Tento zámer nám však vôbec nevyšiel. Sója, keďže bola siata až v čase sucha (po 20.IV.) veľmi ťažko a nerovnomerne vzhádzala. Podobne ako jačmeň vzhádzala na 2-krát, pričom porasty sa skompletizovali až po májových zrážkach. Rastliny v dôsledku sucha boli malé, struky nasadzovali veľmi nízko čím sa zvýšili zberové straty. Najviac trpeli nedostatkom vlhky v čase kvitnutia a tvorby strukov, pričom vrcholové kvety a struky pozasychali. Sója taktiež predčasne dozrievala, čo sa prejavilo na praskaní strukov a vypadávaní semien. Aby toho nebolo málo, tak sóju vo veľkom spásala jelenia zver, ktorá sa z repky presťahovala do sóje a kukurice!

Celkove sme dopestovali odpredali 191 t sójových bôbov, čo predstavovalo úrodu 1,75 t/ha. K tejto úrode „prispelo“ aj 11 ha greeningovej sóje s úrodou 1 t/ha, ktorú sme museli zdesikovať, aby sme ju vôbec mohli pozbierať, pretože bola tak zaburinená.

### Kukurica

Kukuricu sme v roku 2018 pestovali spolu na 134,55 ha z čoho zrnovú na 68,45 ha a silážnu na 66,10 ha. Jej výmeru sme znížili oproti minulým rokom v prospech už spomínanej sóje. Úroda tak u zrna ako aj u siláže závisela od pôdy, na akej bola kukurica zasiata. Kým na ťažších pôdach sme dosiahli úrodu vyše 10 t zrna z ha, na hone Hura II. to bolo iba 6 t/ha. Na „Brezovke“, ktorá v čase sucha nedokázala podržať vlhku, kukurica predčasne dozrela, čo bolo na úkor úrody. Celkove sme dopestovali 672 t kukurice, čo predstavuje 9,8 t zrna/ha. Zrnová kukurica tak bola jediná plodina, ktorá sa dokázala najviac prispôsobiť suchým podmienkam minulého roka. Z celkovej produkcie sme pre potreby ŽV vyrobili 231 t „mokrého zrna.“ Zvyšnú časť máme na sklade a mala by sa realizovať v najbližšom čase.

Podstatne horšie sme dopadli s kukuricou na siláž, ktorú sme siali neskôr a sucho sa tu prejavilo vo väčšej miere. Porasty najmä na Zlatníku nerovnomerne povzchádzali, boli medzerovité a od začiatku do konca trpeli nedostatkom vlhky. Horúčavy a sucho predčasne ukončili vegetáciu silážnej kukurice a tak sme ju zberali s vyššou sušinou. Celkove sme vyrobili iba 1540 t siláže, čo predstavuje ha úrodu 23 t zelenej hmoty z ha.

Pre zabezpečenie potreby ŽV sme museli zakúpiť 200 t silážnej hmoty, čo by spolu so zásobou z roku 2017 malo ako tak pokryť potrebu ŽV na rok 2018.

Každopádne je pre nás rok 2018 poučením do budúcnosti, že plochu silážnej kukurice musíme navýšiť, pretože podobné suché roky sa môžu a asi aj budú opakovať aj v budúcnosti.

Jedinou výhodou suchého roka u kukurici tak bola bezproblémová zberová vlhkosť kukuričného zrna (okolo 20 %), ktorá umožnila rýchly zber a nízke náklady na (sušenie) kukurice.

### Krmoviny

Krmoviny – to je skupina plodín tvorená už spomínanou silážnou kukuricou, lucernou, trávami na OP a TTP, ktorá slúži na zabezpečenie potreby objemových krmív na úseku živočíšnej výroby.

### Lucerna

Lucerna – napriek tomu, že je to hlbokokoreniaca rastlina taktiež trpela nedostatkom vody. Celkom sme z nej zobrali 5 kosieb. Kým po prihnojení a skorých dažďoch bola úroda prvej kosby podľa predstáv, ostatné kosby už boli iba polovičné. Lucerna kvôli suchu obrastala pomaly, rastliny však kvôli vysokým teplotám šli skoro do kvetu a tak zberanej hmoty bolo žalostne málo.

Celkove sme z 1883 t zelenej lucernovej hmoty vyrobili 890 t lucernovej senáže, čo je cca o 300 t menej ako po minulé roky. Ha úroda u lucerny činila 9 t/ha v sene, čo je o 20 % nižšia ako je dlhodobý priemer.

#### Trvalé trávne porasty

TOP sme v roku 2018 pestovali iba na výmere 3,42 ha. Táto výmera predstavuje zatrávnenú ornú pôdu kvôli veľkej svahovitosti. Rozorané trávy na OP pre nízku úrodnosť pôdy však plánujeme opäť zatrávniť.

TTP slúžia na výrobu sena, trávnej senáže a na pastvu oviec. Kvôli už spomínanému poklesu ich výmery a suchu sme v roku 2018 pokosili podstatne väčšiu plochu TTP ako po minulé roky. Napriek tomu výsledná úroda TTP bola iba 1,17 t/ha v sene, čo je o 20 % menej ako dlhodobý priemer.

Spolu sme vyrobili: 1649 t siláže, 1099 t senáže, 340 t sena, 500 t slamy.

Čo sa týka výpadku vo výrobe senáže, chceme to riešiť výrobou senáže z ozimných miešaniiek, ktoré sme zasiali v jeseni na výmere 12 ha a z jarných strukovinových miešaniiek, ktoré plánujeme zasieť ako kryciu plodinu pre lucernu na výmere 27 ha. Kvôli výpadku krmív sme zastavili predaj sena a slamy.

Rok 2018 nebol dobrým rokom pre RV. Sucho si skrátka vzalo svoju daň z úrody všetkých plodín v rozmedzí 20 – 30 %.

Osobitnou kapitolou v RV sú realizačné ceny komodít. Tie každoročne kolíšu tak, že je veľmi ťažké rozhodnúť sa aké plodiny a na akej výmere ich v tom ktorom roku pestovať. Stáva sa, že niektorá plodina je v jednom roku cenovo zaujímavá, ale v ďalšom roku nastane u nej cenový prepadáč. Takáto situácia bola v roku 2018 u repky, kde ceny medziročne padli o 40 – 50,- Eur/t. A tak hoci nám úroda repky oproti minulým rokom poklesla najmenej, z dôvodu poklesu ceny sme u nej zaznamenali najväčší pokles tržieb (vyše 50.000,- Eur).

Deficit vlhky v pôde pretrvával aj pri zakladaní novej úrody aj keď počasie, hlavne zrážky už boli k nám o niečo milosrdnejšie. Snažili sme sa to využiť v náš prospech a to prispôbením výživy rastlín a agrotechniky. Pre úrodu roku 2019 sme v jesennom období 2018 zasiali 250 ha repky, 373 ha ozimnej pšenice a 65 ha ozimného jačmeňa. Našou snahou bolo zvýšením jesennej dávky hnojív, použitím podporných látok a regulátorov ako aj ochranou porastov dosiahnuť, aby plodiny išli do zimy v lepšom kondičnom stave a boli odolnejšie voči nepriaznivým vplyvom počasia zimného obdobia. Porasty zatiaľ naznačujú, že sa nám to podarilo, ale akékoľvek hodnotenia sú ešte predčasné. Celú výmeru ozimín sme kvôli ušetreniu vlhky založili minimalizačnou technológiou. Deficit vody v pôde nedovolil kvalitnú jesennú orbu pod jarné plodiny a tak sme ju s výnimkou zaorávky MH nahradili hĺbkovým kyprením dlatovým pluhom. Plochu pod sóju sme vyvápnilí a cca 100 ha sme vyhnojili MH. Všetky tieto opatrenia smerujú k tomu, aby výsledky v RV boli v roku 2019 lepšie a úrody sa vrátili do „starých“ koľají.

## 2. Výsledky živočíšnej výroby

### Stavy hospodárskych zvierat a ich úžitkovosť

<i>Druh zvierat</i>	<i>Rok 2017</i>	<i>Rok 2018</i>
Dojnice	186	182
- ročná dojivosť	8169	8197
- denná dojivosť	22,38	22,46
Teľatá do 6 mes.	43	34
- hmotnostné prírastky	0,62	0,56
Mladý dobytok	76	86
- hmotnostné prírastky	0,94	1,08
Bahnice	315	309
- odstav jahniat	145	137

Stavy hospodárskych zvierat sú v priemere o 4 % nižšie ako v roku 2017. Od Ø stavu 178 dojníc sme počas roka odpredali do syrárne Bel Michalovce 1452778 l mlieka, čo je o 50.000 l menej ako v roku 2017. Rozdiel bol zapríčinený nižším Ø stavom dojených kráv počas celého roka 2018 (160 ks). Priemerná úžitkovosť na každú dojnicu Ø stáda však činila 22,46 l na ks a deň, čo zodpovedá ročnej dojivosti 8197 l oproti 8169 l v roku 2017.

Dodávku 1500000 l mlieka do mliekarni sa nám nepodarilo dosiahnuť a z hľadiska limitujúcich ustajňovacích kapacít to bude problém aj do budúcnosti. Dosahovať takúto dodávku mlieka by si vyžadovalo Ø dennú úžitkovosť vyše 25 l na každú dojenú kravu. Naším cieľom však nemôže byť lámanie rekordov v množstve nadojeného mlieka, ale jeho efektívna výroba pri maximálne možnom znižovaní výrobných nákladov, tak ako sa to podarilo v tomto roku. Dosiahnutá úžitkovosť na dojnicu nás radí medzi popredných producentov mlieka v rámci Slovenského strakatého dobytku na Slovensku. Je to výsledok precíznej zooteknickej a veterinárnej starostlivosti, dobre zvládnutého systému chovu dojníc a manažmentu výroby mlieka. A to všetko pri neustálych personálnych problémoch, pretože práca v poľnohospodárstve zvlášť v živočíšnej výrobe je najmä pre mladých ľudí nezaujímavá.

Z celkového množstva dodaného mlieka mliekarni bolo s výnimkou decembrovej dodávky všetko mlieko zatriedené do najvyššej Q kvality. Dobrej ekonomike výroby mlieka prispela aj realizačná cena, ktorú sme spolu s množstevnými a vernostnými príplatkami dosiahli na úrovni 0,348 Eur/l, čo je o takmer 2 centy viac ako vlani. Okrem mlieka dodávaného do mliekarne sme cez automat predali 7220 l. Množstvo predaného mlieka cez automat z roka na rok klesá. Keďže po presťahovaní do Čierneho nemáme na prevádzku automatu významnejšie náklady, automat zatiaľ udržujeme v prevádzke.

Predaj vyradených dojníc je po mlieku ďalším zdrojom príjmov v chove dojníc. V roku 2018 sme odpredali 33 ks dojníc, čo je o 19 ks menej ako v roku 2017. Svedčí to a lepšom zdravotnom stave a menších zdravotných problémoch dojníc. Priemerná realizačná cena činila 1,06 Eur/kg, pričom 16 ks dojníc sme realizovali v triede A v priemernej cene 1,30 – 1,40 Eur/kg.

Na HD Čierne máme uznaný šľachtiteľský chov strakatého dobytku. V hodnotenom roku 2018 sme odpredali troch plemenných býkov v celkovej hodnote 6.900,- Eur. Jeden kus sme museli odpredať na jatočné účely v cene 800,- Eur, pretože u neho nebola potvrdená paternita rodičov. Dobré výsledky šľachtiteľskej práce sa prejavujú aj pri uzavretom obraze stáda, kde sa prejavuje stúpajúca úžitkovosť stáda zaradovaním kvalitných VTJ do chovu dojníc. V roku 2018 bolo do stavu dojníc

zaradených 43 ks VTJ.

Jediným závažným a pretrvávajúcim problémom v chove HD je odchov teliat. Tento problém sa začal už v roku 2017, kedy sme zaznamenali zvýšený úhyn novonarodených teliat. V roku 2018 podobne ako predvlani uhynulo 20 takýchto teliat. V tomto roku sme však zaznamenali aj zvýšený úhyn 11 teliat do 6 mesiacov (o 6 ks viac ako predvlani). To všetko sa udialo napriek rozsiahlym opatreniam. Zaviedli sme vakcináciu dojníc pred pôrodom, vydezinfikovali sme ustajňovacie priestory teliat. K zlepšeniu však nedošlo ba úhyny sa rozšírili aj na staršie teľatá. Po konzultácií so ŠVU v Prešove nám doporučili teľatá vo veku 2 mesiacov prevakcinovať, aby boli pod ochranou protilátok aspoň do veku 5 – 6 mesiacov, pretože účinnosť pôvodnej vakcíny trvá iba 2 mesiace. Dúfame, že toto opatrenie prinesie zlepšenie aj za cenu ďalšieho nárastu nákladov na veterinárnu starostlivosť.

Čo sa týka prírastkov, u jednotlivých kategórií chovu HD sme dosiahli o niečo nižšie hodnoty ako predvlani. Keďže však nemáme klasický výkrm HD, prioritou musí byť dobrý zdravotný stav jednotlivých kategórií HD s dôrazom na úsporu nákladov v spotrebe krmív a komponentov.

Od priemerného stavu 178 kráv sa nám v roku 2018 narodilo 151 ks teliat, čo je zhodne ako predvlani. Kvôli vyšším úhynom sme predali iba 54 ks mliečnych teliat (o 17 ks menej) v celkovej váhe 3357 kg a v priemernej cene 4,05 Eur/kg (vyššia o 0,2 Eur).

Keďže v chove dojníc zabezpečujeme pre zvieratá dobré životné podmienky tzv. welfare, dosiahli sme na tento účel dotáciu 22100,- Eur. Aj to prispelo k tomu, že na HD Čierne, kde je sústredený chov HD sme dosiahli tržby 564513,- Eur z toho za mlieko 509120,- Eur. Znížením spotreby krmív a režijných nákladov sa nám podarilo znížiť náklady na 1 mlieka na 0,325 Eur/l. Pri už spomínanej dosiahnutej cene 0,348 Eur/l sa výroba mlieka dostáva do ziskovej polohy a z HD Čierne sa dosiahol zisk 100388,- Eur.

Na HD Hermanovce, sme však zaznamenali stratu 82692,- Eur. Kvôli zníženiu straty na HD Hermanovce a prehľadneniu účtovania nákladov sme sa rozhodli svojpomocne zrekonštruovať priestory na HD Čierne a presunúť tam 40 ks jalovic z Hermanoviec. Týmto by sa mali znížiť aj náklady na výrobu objemových krmív a presuny zvierat z Čierneho do Hermanoviec a späť. Rekonštrukcia je už ukončená a celkové náklady na prestavbu činili cca 50.000,- Eur.

V Hermanovciach sa počas roka od Ø stavu 328 ks bahníc narodilo 423 jahniat, predalo sa 349 jahniat. Priemerná váha predaných jahniat bola 16,5 kg a Ø realizačná cena 2,10 Eur/kg. Kvôli problémom s odbytom veľkonočných jahniat cez Agrokombinát Sabinov sme museli podržať jahňatá pod ovcami dlhšie a odchovať ich až do hmotnosti 25 kg. Len takto sme ich mohli predať firme UBM v cene 2,10 Eur/kg. Bolo to však východisko z núdze, pretože drobným záujemcom by sme takéto množstvo jahniat nepredali. Išlo to však na úkor zvýšených nákladov na nakúpené krmivo-granuly, prácu bačov a taktiež sa znížil počet dojených oviec. V roku 2018 sme nadojili a do Červeného Kameň odpredali 17218 l ovčieho mlieka čo bolo o 1680 l menej ako predvlani. Pod výpadok sa podpísal už spomínaný nižší počet dojených oviec, pre nepredané jahňatá ale aj nedostatok pastvy spôsobilý veľkým suchom počas celého pastevného obdobia. Priemerná realizačná cena ovčieho mlieka činila 0,95 Eur/l (+ 2 centy). Okrem mlieka bača J. Habiňák vyrobil 285 kg syra (- 115 kg). Na mliečnom trhu sme odpredali 16 ks plemenných baranov v hodnote 8.500,- Eur a okrem toho sme odpredali 83 ks vyradených oviec v cene 0,60 Eur/kg. Je potrebné povedať, že ceny ovčích komodít neustále klesajú a tržby za ne nepokryjú ani zd'aleka výrobné náklady. Za všetko hovorí cena ovčej vlny 0,40 Eur/kg. Tržby za ovčiu vlnu tak nepokryjú ani náklady na ostrihanie oviec.

Vo výrobní KZ sme v roku 2018 vyrobili 1513 q KZ, čo je o 925 q menej ako predvlani. Aj toto zníženie prispelo k úspore celkových nákladov na ŽV. Vďaka tomu a taktiež lepším realizačným cenám sa podarilo dosiahnuť na úseku prelomový – plusový hospodársky výsledok – zisk 17696,- Eur. Za tým všetkým je však potrebné v prvom rade vidieť prácu a snahu pracovníkov živočíšnej výroby, tento výsledok dosiahli napriek všetkým spomínaným problémom a ťažkostiam. Právom im za to patrí naše uznanie a poďakovanie.

### 3. ÚSEK MECHANIZÁCIE

Na úseku mechanizácie s roku 2018 pracovalo 16 pracovníkov. Pracovný kolektív na mechanizácii starne. V tomto roku dosiahli 5 pracovníci vek 60 rokov a je dobré, že sa popri nich zaučajú mladí ľudia, ktorí majú záujem o prácu v poľnohospodárstve.

Úlohou mechanizácie je zabezpečenie poľných prác v RV a mechanizovaných prác v ŽV. Pre splnenie týchto úloh je nevyhnutné udržiavať stroje a náradie v náležitom stave. Je to hlavná náplň prác pracovníkov mechanizácie v zimnom období. Tak to bolo aj v roku 2018. Hneď po nástupe do práce po zimnej dovolenke sme vykonali väčšiu opravu sejačky Väderstad, ktorej sa vymenili hlavné časti – výsevné pätky a kotúče. V rámci predsezónnej prípravy sme vykonali celkovú opravu vozidla LIAZ VT 557BZ. Ďalej nasledovali opravy strojov a náradia na hnojenie, chemickú ochranu rastlín a prípravu pôdy. V roku 2018 sme pripravili na STK všetky nákladné autá a 2 traktory.

Po prihnojení porastov sa nástup do jarných prác oneskoril až do začiatku apríla. Pracovníci mechanizácie začali teda s prestavbou novej zemiakarne na sklady obilia. Najprv bolo potrebné vybúrať priečky a pripraviť sklad na zabetónovanie novej podlahy. Toto vykonala externá firma, ktorá zabetónovala a vyleštila podlahu o výmere 350 m<sup>2</sup>. Po zabetónovaní podlahy sme vybetónovali oporné múriky zo šalovacích dielov. Po zbúraní vetracej šachty ostala v streche diera, ktorú zakryla firma Dachmont s priesvitným lexanom pre zabezpečenie dostatku svetla. Celkové náklady na prestavbu činili 13.400,- Eur.

V ďalšom období sme sa zamerali na prípravu strojov na zber krmovín. Strojový park sme v apríli rozšírili zakúpením používaného lisu na okrúhle balíky zn. Pottinger, ktorý značne urýchlil zber sena a slamy už v tejto sezóne.

V rámci predsezónnej prípravy na žatvu, sme na kombajne CLAAS 218 dali do opravy hydrogenerátor a hydromotor, čo bola pomerne nákladná oprava (6.000,- Eur). Na kombajne JD V550 sme vykonali iba bežnú predsezónnu údržbu.

Do žatvy 2018 sme mali zapojených podľa potreby 6 kombajnov – 4 cudzie a 2 vlastné. Kvôli oneskorenému dozrievaniu jarného jačmeňa sme ho kosili iba vlastnými kombajnmi. Do odvozu obilia sme mali zapojené len vlastné stroje a to LIAZ a 2 veľkoobjemové vlečky za traktormi John Deere. Keďže sme obilie aj repku expedovali väčšinou z dvora kamiónmi, táto technika na odvoz úplne stačila.

Do zberu slamy sme mali zapojené 2 lisy a nový prepravník balíkov, čím sa zber značne urýchlil.

Do poľných prác boli najviac zapojené tieto traktory:

JD 8310 (Bublavý Jaro, Kostelník) – spotreboval 37120 l nafty( dvojsmená prevádzka)

JD 7820 (Fečo Ján) - 22840 l nafty

JD 7530 (Lukáč Tomáš)- 18730 l nafty

JD 5820 (Hubler Lukáš) - 5210 l nafty

JD 5100 (Tomáš Ján) - 2120 l nafty

Na plnenie úloh v RV a ŽV sa podieľajú aj nákladné autá. Tu evidujeme 6 nákladné autá, ktoré sú využívané 5 - 6 mesiacov v roku. Na úseku osobnej dopravy evidujeme 5 osobných áut, ktoré spolu najazdili 73500 km, čo je oproti roku 2017 menej o 3000 km. Celkove sme spotrebovali 5500 l PHM, čo je o vyše 400 menej ako predvlani, pričom prevládla spotreba nafty, pretože máme viac dieslových áut ako benzínových.

Na zabezpečenie výroby sme spotrebovali celkom:

- 162620 l nafty, čo je o 15 156 l menej ako v roku 2017, úsporu nafty sme dosiahli najmä náhradou klasickej orby podryvaním dlatovým pluhom zn. Terraland

- 272 300 kWh elektrickej energie čo je o 21 670 kWh menej
- 19 490 m<sup>3</sup> plynu čo je o 21 133 m<sup>3</sup> menej ako v roku 2017

Rozdiel týkajúci sa spotreby elektrickej energie vznikol v dôsledku nižších úrod, čím sa skrátila doba čistenia rastlinných komodít.

Na HD Čierne sme dali do prevádzky ohrev teplej vody od chladiacich kompresorov, ktoré pri chladení vyrábajú teplo, ktoré sa využíva na ohrev vody. Investícia 6000,- Eur, do tohto systému by sa mala čoskoro vrátiť.

Úspora spotreby zemného plynu vznikla v dôsledku nižšej výmery zrnovej kukurice a hlavne nižšej zberovej vlhkosti.

#### 4. Výsledky finančného hodnotenia

v EUR

<i>Tržby a výnosy podľa činnosti</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>
Tržby za výroby RV	824446	814164
Tržby za výroby ŽV	611539	570209
Tržby ostatné	39515	48864
Spolu za vl. výroby a služby	1475505	1433237
Tržby z predaja IM a mat.	43338	28150
Dotácie	546725	528578
Z toho: - priame platby EÚ	516655	502847
- VDJ	3898	3631
- domáce podpory	26172	22100
Ostatné výnosy	26466	32100
<b>Výnosy spolu</b>	<b>2135899</b>	<b>2021934</b>

v EUR

<i>Náklady podľa druhov</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>
Spotreba materiálu	811590	863867
z toho: spotreba osív	46033	43794
hnojív	160671	216342
chemikálií	186766	159787
PHM	154665	158997
krmív	96428	113594
náhr. Dielov	53394	57927
ostatného	113633	113426
Spotreba energie	55887	48591
Osobné náklady	630050	627758
<b>Náklady spolu</b>	<b>2002614</b>	<b>1988623</b>

<i>Výsledok hospodárenia</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>
- pred zdanením	176351	38418
- po zdanení	133285	33311

V roku 2018 sme dosiahli hrubú poľnohospodársku produkciu vo výške 1438534 EUR, čo je oproti roku 2017 menej o 304312 EUR. HP RV číni 699998 EUR, je nižšia o 221036 EUR, HP ŽV číni 548686 EUR, je nižšia o 23225 EUR, HP pomocných činností číni 159850 EUR, je nižšia o 60051 EUR. Výpad HPP je spôsobený nadmerným suchom.

Aj napriek nižším realizačným cenám, najmä u repky a ozimného jačmeňa, celkové tržby RV sú nižšie oproti minulému roku iba o 10282 EUR. Je to dôsledok toho, že podstatnú časť úrody pšenice a kukurice r. 2017 sme odpredali v jarnom období r. 2018 za pomerne priaznivé ceny.

Celkom sme vyplatili 455338 EUR miezd, čo predstavuje priemernú mzdu vo výške 931 EUR, čo je o 23 EUR viac oproti minulému roku.

Rozdiel medzi dosiahnutými výnosmi a spotrebovanými nákladmi predstavuje výsledok našej práce, ktorým v roku 2018 zisk po zdanení vo výške 33 311,- Eur, čo je oproti roku 2017 horší výsledok takmer o 100 000,- Eur.

## 5. Obstaranie dlhodobého majetku 2018

<i>Názov obstaraného majetku</i>	<i>Obstarávacia cena v EUR</i>
Poľnohospodárska pôda	12079
Osobné auto KAROQ	19674
Teleskopický manipulator JCB	76800
Traktor JD 5100R	54850
Rozdružovač balíkov Tomahawk	12620
Lis Pottinger	2400
Plemenný baran	600
Nakúpený majetok spolu	179023
Rekonštrukcia maštale	31396
Aktivácia základného stáda zvierat	54667
Majetok obstaraný vlastnou činnosťou spolu	86063
Spolu:	265086

## 6. Stav peňažných prostriedkov, pohľadávok a záväzkov k 31.12.2018

v EUR

Peňažné prostriedky na bankových účtoch	300538
Peňažné prostriedky v hotovosti	950
Peňažné prostriedky spolu:	301488

Pohľadávky spolu krátkodobé	184606
- z toho z obchodného styku	71440
daňové	113166
iné	-

Záväzky spolu	248592
- z toho krátkodobé	130777
z obchodného styku	77992
dlhodobé	31911
rezervy	17163
bankové úvery	68741

## II. Predpokladaný budúci vývoj činnosti družstva na rok 2019

### Zámer rastlinnej výroby

<i>Plodina</i>	<i>Výmera v ha</i>	<i>Celková úroda v t</i>	<i>t/ha</i>
Pšenica ozimná	377	1735	4,60
Jačmeň ozimný	65	292	4,5
Jačmeň jarný	110	456	4,15
Kukurica zrno	82	656	8,00
Sója	81	179	2,21
Repka ozimná	250	750	3,00
Kukurica siláž	97	2910	30,00
Lucerka v suchom	61	610	10,00
TTP v suchom	525	656	1,25

### Zámer živočíšnej výroby

Plánová produkcia mlieka	1487 tis. l
- ročná dojivosť na kus	8215 l
- denná dojivosť	22,50
Teľatá do 6 mes.	55 ks
- hmotnostné prírastky	0,70 kg/deň
Mladý dobytok	100 ks
- hmotnostné prírastky	0,85 kg/deň
Bahnice	400 ks
- odstav jahniat	145 ks
Produkcia ovčieho mlieka	20000 l
Výroba mäsa – hovädzie	45,0 t
ovčie	3,5 t

### Zámer – finančné ukazovatele

	EUR
<b>Výnosy spolu</b>	1950000
z toho - tržby RV	700000
ŽV	610000
ostatné	70000
- ostatné výnosy	570000
<b>Náklady spolu</b>	1930000
z toho - spotreba materiálu	800000
energie	50000
- osobné náklady	645000
- odpisy	220000
<b>Výsledok hospodárenia</b>	20000

### III. Návrh na rozdelenie zisku

V zmysle čl. XVII. ods. 4 písm. d/ stanov družstva predkladá sa členskej schôdzi tento návrh na rozdelenie zisku:

- prídel do fondu stabilizácie a rozvoja: 33310,71 EUR